

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *St. A.*

Cím: *Házassulók aranykora*

Forrás: *Az Újság*

Bp

1919. 4. 22

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

347.62

Hely

Idő

'1919'

Személy

Helyszám

347.62:335 87.1919

Házassulók aranykora.

(Az anyakönyvvezető előtt is ácsorognak.)

— Saját tudósítónktól. —

A régi rend idejében még a házasságkötést is megnehezítették. Sok szerelmes pár talán azért nem egyesülhetett, mert a szeszeges bürokrácia rendithetetlenül ragaszkodott az iratokhoz, ezeket pedig beszerezni éppen a bürokratikus világban lehetett legnehezebben. Most végre itt a forradalmi tavasz, az új kor, az új rend, a megértés és eljött a szerelmesek tavasza is. Egymásra talált lelkek boldogságát már nem zárja el a hivatali rövidlátás, a rosszakarát, az állam hamis politikája, a mely elriasztotta azokat, a kik házasságot akartak kötni a maguk vonzalmára hallgatva, de az állam érdekét is szolgálva ezzel. S talán így lett volna ez továbbra is, ha nem jön a második, az igazi, a lelkeket is felszabadító forradalom és hozzásegíti a szerelmesek tizezreit az általuk oly nagyon áhított boldogsághoz. Félmillió ember pusztulásával zárta le a magyarság a háborút, ijesztő arányokat öltött a halálozás és évről-évre megcsappant a népesség. Most a szerelmesekre ragyog a tavaszi napsugár s csak el kell menni valamelyik kerületi anyakönyvi hivatalba, hogy lássuk a párok százeit, a kiket Hymen rózsaláncaival egy életre kötnék egymáshoz.

A Szcitovszky-téren, Zichy Aladár egykori gróf és egykori a latere miniszteri palotájában működik most a VIII. kerületi anyakönyvi hivatal. A kapu előtt konflisok, gummitalpu fiakkerek, elegáns magánfogatok, autók; az itthon maradt borotvált arcú grófi inas abban leli naphosszat örömet, hogy a kapuban lesi a házasodni vágyók felvonulását. Kora reggel kezdődik ez s tart a hivatali idő végéig, délután két óráig. Szakadatlanul jönnek ünneplőbe öltözött fiatal emberek, a mai napra különös gonddal kicsinosodott leányok, velük jön két-két rózsáskezdvű úr, szekfűvel a gomblyukban, jönnek felbokrétázott, piros pántlikás vörös katonák, a proletárok, a kiket eddig a régi és bűnös rendszer elzárt a házasságkötés lehe-

tősegeitől egy-egy elavult, koratmult törvény vagy paragrafus szigora miatt.

Az első emeleten, a hallban mozdulni sem lehet, annyi az ember. Piros bársonyszéken ülnek azok, a kik még korán érkeztek, a többiek ácsorognak órákon át s nem nehéz megkülönböztetni a házasulandókat a tanuktól. Az előbbieket boldog mosolylyal, egymást átkarolva várakoznak, ha nem lenne annyi sok ember a teremben, bizonyos, hogy csókok is elzuppannának, a tanuk pedig idegesen és türelmetlenül változtatják az állást, ők még türelmetlenebbül várják, hogy bekerüljenek az anyakönyvvezető elé. Az egyik sarokban cigányesküvő készül. Vakítóan fehér, keményített ingmellben, smokingban a vőlegény, sok hamis ékszerrel teleaggatva, rózsaszínű bluzban és kék aljban a menyasszony, tanuként pedig eljött a primás és a kontrás, hogy jelen legyenek a primhegedtüs esküvőjén. Felpántlokázott fiatal vörös katona, a ki indul a frontra bányatosan öleli ifjú aráját, egy orosz hadifogoly, most bajtársunk, itt találta meg szive választottját és az egyik sarokban szegyenlősen húzódik meg egy leányasszony, a kinek nagyon-nagyon sürgős a házasságkötés.

Öt hivatalnok végzi az anyakönyvvezetői funkciókat. Az egyik elmondta, hogy naponta átlag harmincz pár köt házasságot. Javarástnak azért siet házasodni, mert ily módon juthatnak leggyorsabban lakáshoz, a mi eddig lehetetlen volt és három év óta a legtöbb házasságot elodázták. De sok köszönhető a Tanácsköztársaság rendelkezésének is, a melylyel a házasságkötés tempóját meggyorsították. A kinek rendben van az okmánya, az negyedórán belül megkötetheti a házasságot. El kell hoznia a vőlegénynek és a menyasszonynak a születési bizonyítványt, mindkettőnek a bejelentési lapot és két tanút. Ha kiskorúak kötnék házasságot, a szülői, illetőleg a gyám beleegyező nyilatkozatát is fel kell mutatni. Özvegyeknek az elhunyt híves halotti levelét kell elhozniuk, özvegy nőeknek orvosi bizonyítványt kell hozniuk, azonkívül tíz hónapnak kell elmúlnia a férj elhalálása óta. De a várakozási idő alól az igazságügyi népbiztos felmentést is adhat,

ha a házasságkötést anyai örömök siettetik s ha a vőlegény a boldog állapotban lévő menyasszonyt feleségül óhajtja venni. Ma is volt hasonló eset. Elvált asszony kötött házasságot s noha a válási ítélet kimondásától tíz hónap még nem telt el, bizonyítható volt, hogy az asszony elvált férjével már két év óta nem élt együtt s az élet örömeit megosztotta vőlegényével, a kit rövid napok múltán boldog apává tesz . . . Természetesen a dolog sürgösségére való tekintettel a diszpenzációt a leggyorsabban megkapta.

Vörös katonák mindennemű kihirdetés és felmentés nélkül köthetnek házasságot s ezek a proletárok legboldogabbak, mert az állam maga siet megkönnyíteni helyzetüket, a lehető leggyorsabban lakáshoz juttatja őket és gondoskodik arról is, hogy olcsó pénztért, részletfizetésre is butort kaphassanak. Nagyon sok humanus és soha nem tapasztalt okos intézkedés van a házasságkötés mai rendszerében. A kik példánl a megszállott területről valók és okmányaik ninesenek náluk, fogadalmat tesznek arra vonatkozóan, hogy bementett adataik megfelelnek a valóságnak és az anyakönyvvezető minden lári-fári, akadémikuskodás nélkül házasságnak jelenti ki őket. Már ninesenek ferencczjózsef-kabátos, feketenyakkendős, nemzeti-színű szalagos tisztviselők, a kik sok páthoszszal dicsegtetik a házasság szentségét és az állam szerencsekívánatait tolmácsolják az új párnak. Az anyakönyvvezető megkérdezi a házasodni vágyókat, akarnak-e házasságot kötni, figyelmezteti őket arra, hogy csak szabad akaratból lehet házasodni, ha semmi kényszer, erőszak, megtévesztés vagy megfélemlítés nem játszik közre, az igenlő válasz után áttekinti az iratokat, kiállítja a felmentési lapot, felveszi a jegyzőkönyvet és ezzel az egész ceremóniának vége. Sietni is kell, mert már az asztal előtt a másik ifjú pár, a mely tíz perc múlva karonfogva hagyja el a Zichy-palotát.

Elmentünk a VI. kerületi anyakönyvi hivatalba is, de az aradi-utcazi előjárásági épületből a hivatal néhány nap óta kihurozolkol-

dott. A Munkácsy-utczába ment át, a hol ezélszerőbb helyiségek állnak rendelkezésre. Ebben a kerületben kötik mostanában a legtöbb házasságot, átlag naponta ötven pár köt frigyét. Ritkán volt ily boldog tavasz, talán ez a szerelmesek legigazibb tavasza. Galoppban megy a házasságkötés, nincsenek mesterségesen készített akadályok; két szív egymásra tált, a legszükségesebb iratok együtt vannak, csak el kell menni az anyakönyvvezetőhöz, a hol mai napság ugyan a boldogság kapuja előtt ácsorogni kell egy ideig, de mi ez az egy-két órai ácsorgás sok szerelmes éveken át volt lőtás-futáshoz képest. Megszoktuk már az ácsorgást, hogy zsirt, lisztet, hust kapjunk, egy napi élelmünket tudjuk megszerezni, hogyne ácsorognának hát szivesen azok, a kik ezzel egész életükre való boldogságukat érik el.

(sz. a.)